

REGULAMIN DYSCYPLINARNY POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO

Niniejszy Regulamin normuje tryb postępowania i zasady karania uczestników życia szachowego, a w szczególności członków Polskiego Związku Szachowego za przewinienia dyscyplinarne. Regulamin określa katalog przewinień, rodzaje kar oraz właściwe organy uprawnione do orzekania kar.

POSTANOWIENIA OGÓLNE. DEFINICJE

§ 1

1. Przez dyscyplinę w rozumieniu niniejszego Regulaminu w Polskim Związku Szachowym - zwanym dalej „Związkiem” lub w skrócie „PZSzach”- należy pojmować przestrzeganie przez członków PZSzach oraz zawodników, sędziów, trenerów, instruktorów, działaczy szachowych, a także inne osoby i organizacje działające w strukturach PZSzach lub w inny sposób uczestniczące w życiu szachowym - statutu, uchwał, zarządzeń, regulaminów oraz innych przepisów nadrzędnych władz sportowych, w tym przepisów antydopingowych opracowanych przez Komisję do Zwalczenia Dopingu w Sporcie na podstawie Światowego Kodeksu Antydopingowego.
Odpowiedzialność dyscyplinarną określoną w Regulaminie ponoszą także rodzice i opiekunowie niepełnoletnich zawodników, którzy są zaewidencjonowani w rejestrze zawodników Polskiego Związku Szachowego.
2. Za doping uznaje się, zgodnie z Ustawą o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 roku (Dz.U. 2010 nr 127 poz. 857):
  - a) obecność substancji zabronionej lub jej metabolitów lub markerów w próbce fizjologicznej osoby uczestniczącej lub przygotowującej się do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym,
  - b) użycie, usiłowanie użycia, pomocnictwo lub podżeganie do użycia przez osobę uczestniczącą lub przygotowującą się do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym substancji zabronionej lub metody zabronionej,
  - c) posiadanie w związku z uczestnictwem lub przygotowaniem do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym substancji zabronionej lub przyrządów umożliwiających stosowanie metody zabronionej,
  - d) podanie lub usiłowanie podania substancji zabronionej oraz udział w przygotowaniu lub zastosowaniu metody zabronionej w związku z uczestnictwem lub przygotowaniem do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym,
  - e) utrudnianie lub udaremnianie kontroli dopingowej lub manipulowanie jej przebiegiem,
  - f) wprowadzanie do obrotu substancji zabronionych lub przyrządów umożliwiających stosowanie metody zabronionej albo uczestniczenie w takim obrocie.
3. Dopingiem w sporcie nie jest zachowanie określone w ust. 2 pkt. a-d, jeżeli jest ono uzasadnione celem leczniczym, a zawodnik otrzymał zgodę Komisji do Zwalczenia Dopingu w Sporcie na stosowanie określonej substancji zabronionej lub metody zabronionej, a także zachowanie określone w ust. 2 pkt 6 w odniesieniu do produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu na

zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz.U. 2008 nr 45 poz. 271).

4. Substancją zabronioną jest substancja mogąca służyć poprawie wyniku sportowego, której użycie pozostaje w sprzeczności z uczciwością rywalizacji sportowej, określona w załączniku nr 1 do Międzynarodowej Konwencji o Zwalczaniu Dopingu w Sporcie, sporządzonej w Paryżu w dniu 19 października 2005 r. oraz jego zmianach dokonanych w trybie art. 34 tej konwencji.
5. Metodą zabronioną jest działanie mogące służyć poprawie wyniku sportowego, pozostające w sprzeczności z uczciwością rywalizacji sportowej, określone w załączniku nr 1 do konwencji, o której mowa w ust. 4, oraz jego zmianach dokonanych w trybie art. 34 tej konwencji. Metodą zabronioną jest także korzystanie z dopingu elektronicznego, czyli pomocy zewnętrznej z wykorzystaniem środków łączności lub komputera.
6. Substancją lub metodą zabronioną jest także substancja lub działanie utrudniające wykrycie substancji lub metody określonej w ust. 4 i 5, określone w załączniku nr 1 do konwencji, o której mowa w ust. 3, oraz jego zmianach dokonanych w trybie art. 34 tej konwencji.

§ 2

Przewinieniem dyscyplinarnym w rozumieniu niniejszego Regulaminu jest naruszenie przepisów określonych w § 1, norm etycznych obowiązujących w sporcie, naruszenie zasad współżycia społecznego, a także naruszenie innych obowiązujących przepisów, jeżeli czyn pozostaje w związku z uczestnictwem w ruchu sportowym.

§ 3

Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się w przypadku ujawnienia wykroczenia dyscyplinarnego, niezależnie od innego postępowania toczącego się przeciwko obwinionemu poza ruchem sportowym.

ZADANIA STATUTOWE ZWIĄZKU

§ 4

1. Zadania statutowe PZSzach - w zakresie postępowania dyscyplinarnego - realizowane są przez Komisję Wyróżnień i Dyscypliny składającą się z pięciu osób: przewodniczącego i członków komisji, których powołuje i odwołuje zarząd PZSzach większością głosów. Komisja rozpatruje przewinienia dyscyplinarne i orzeka w trzyosobowym składzie, a w przypadku nieobecności członka komisji z przyczyn losowych lub innych uzupełnia się z pozostałego składu lub prezes PZSzach, na wniosek przewodniczącego komisji, doraźnie uzupełnia skład orzekający o dodatkową osobę.
2. Komisja Wyróżnień i Dyscypliny, za zgodą zarządu PZSzach, ma prawo upoważnić inne komisje Związku do orzekania jako I instancja w zakresie spraw właściwych dla danej komisji.
3. Organem właściwym do wypowiedzania się w zakresie przepisów gry jest Kolegium Sędziów PZSzach.
4. Ponadto do orzekania w sprawach przewinień dyscyplinarnych uprawnione są następujące organy:

- a) zarządy klubów i sekcji szachowych,
  - b) zarządy wojewódzkich związków szachowych.
5. Do rozpatrywania przewinień dyscyplinarnych organy wymienione w ust. 2, 3 i 4 powołują zespoły orzekające, składające się z trzech osób oraz wyznaczają przewodniczącego zespołu. Zespół działa w imieniu właściwego organu.
  6. Przewodniczący Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach, jak również przewodniczący zespołu orzekającego powołanego przez organy wymienione w ust. 2, 3 i 4, ma prawo wyznaczyć ze składu komisji i zespołu jedną osobę do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w celu potwierdzenia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.
  7. Przewodniczący Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach może przekazać sprawę do rozpoznania przez wojewódzki związek szachowy, na terenie którego obwiniony zamieszkuje lub posiada siedzibę.

§ 5

1. Każdy organ dyscyplinarny posiada władzę dyscyplinarną według kompetencji dyscyplinarnych określonych w niniejszym Regulaminie.
2. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych w I instancji uprawnione są:
  - a) zarząd klubu i sekcji w stosunku do osób określonych w §1, wchodzących w skład klubu lub sekcji,
  - b) wojewódzkie związki szachowe - odnośnie klubów, sekcji i osób określonych w §1 w swoim województwie,
  - c) Kolegium Sędziów PZSzach - odnośnie przewinień związanych z pełnieniem funkcji sędziego ,
  - d) Komisje zwyczajne i autonomiczne PZSzach mające upoważnienie zarządu PZSzach w zakresie spraw właściwych dla danej komisji,
  - e) Komisja ds. Dopingu Elektronicznego w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny,
  - f) Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych.
3. Organami właściwymi do orzekania w sprawach dyscyplinarnych II instancji są:
  - a) wojewódzkie związki szachowe - w sprawach orzekanych w I instancji przez kluby i sekcje szachowe,
  - b) Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach - w sprawach orzekanych w I instancji przez wojewódzkie związki szachowe, Kolegium Sędziów PZSzach, komisje zwyczajne i autonomiczne PZSzach, posiadające upoważnienie zarządu do prowadzenia postępowań dyscyplinarnych,
  - c) zarząd PZSzach w sprawach orzekanych w I instancji przez Komisję Wyróżnień i Dyscypliny lub Komisję ds. Dopingu Elektronicznego.
4. Ostateczne decyzje dyscyplinarne organów Związku mogą być zaskarżane, poprzez PZSzach, do Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu przy Polskim Komitecie Olimpijskim w zakresie przewidzianym kompetencjami Trybunału Arbitrażowego.
5. W przypadkach podejrzeń o doping farmakologiczny, genetyczny lub fizjologiczny (substancje i metody zabronione) stosuje się Światowy Kodeks Antydopingowy oraz Modelowe Reguły Antydopingowe opracowane przez Komisję do Zwalczenia Doping w Sporcie.

§ 6

Nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza się, gdy:

1. Zarzucony czyn nie nosi cech przewinienia dyscyplinarnego.
2. Sprawca w chwili popełnienia czynu nie był osobą fizyczną lub prawną określoną w § 1 niniejszego Regulaminu.
3. Sprawca zmarł.
4. Nastąpiło przedawnienie orzekania.
5. Postępowanie dyscyplinarne, co do tego samego czynu tej samej osoby, zostało prawomocnie zakończone lub wcześniej wszczęte toczy się przed innym uprawnionym organem Związku.
6. Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach uzna, że środki dyscyplinarne zastosowane przez inne organa PZSzach są adekwatne do popełnionego przewinienia i stopnia zawinienia.

RODZAJE KAR

§ 7

1. Kary stosowane przez organy dyscyplinarne dzielą się na:

- 1) kary zasadnicze,
- 2) kary dodatkowe.

2. Rodzaje nakładanych kar:

1) Kary zasadnicze:

- a) upomnienie,
- b) ostrzeżenie,
- c) nagana,
- d) zawieszenie lub pozbawienie licencji,
- e) okresowa dyskwalifikacja,
- f) dożywotnia dyskwalifikacja,
- g) wykluczenie ze Związku.

2) Kary dodatkowe:

- a) wykluczenie na czas określony lub stały z kadry narodowej,
- b) zakaz reprezentowania szachów polskich w oficjalnych rozgrywkach międzynarodowych,
- c) pozbawienie zawodnika lub drużyny tytułu mistrza, wicemistrza Polski, zdobytego Pucharu Polski itp.,
- d) przeniesienie drużyny do niższej klasy rozgrywek,
- e) zakaz piastowania określonych funkcji sportowych lub społecznych w komórkach organizacyjnych Związku,
- f) ogłoszenie orzeczenia o ukaraniu dyscyplinarnym w biuletynach Związku i czasopismach szachowych,
- g) zawieszenie godności honorowych PZSzach: oznaczenia, nagrody, członkostwo honorowe,
- h) odebranie godności honorowych PZSzach: oznaczenia, nagrody,
- i) kary pieniężne.

3. Kary dyscyplinarne uważa się za odbyte po upływie:

- a) 6 miesięcy - upomnienie,

- b) 9 miesięcy - ostrzeżenie,
- c) 12 miesięcy - nagana.

ZASADY I WYMIAR KARANIA

§ 8

1. W razie popełnienia kilku przewinień jednocześnie, wymierza się tylko jedną karę zasadniczą, uwzględniającą wszystkie popełnione przewinienia.
2. Obok kary zasadniczej wymierzyć można jedną lub więcej kar dodatkowych. Kara dodatkowa nie może być wymierzona samoistnie.
3. W przypadku gdy obok kary zasadniczej określonej w czasie wymierzona została kara dodatkowa, bieg tych kar jest równoległy.

§ 9

1. Kary dyskwalifikacji, zawieszenia, wykluczenia z kadry narodowej, zakazu reprezentowania szachów polskich w rozgrywkach międzynarodowych i zakazu piastowania określonych funkcji sportowych lub społecznych, wymierza się czasowo (miesiące, lata, lub datę od - do).
2. Na wniosek ukaranego, kara może być częściowo darowana, obniżona lub zawieszona przez organ dyscyplinarny, który wydał orzeczenie lub przez organ nadrzędny, jedynie w przypadku spełnienia następujących warunków:
  - a) ukarany odbył co najmniej połowę kary,
  - b) w okresie dyskwalifikacji zachowanie ukaranego nie budziło zastrzeżeń.
3. Wykonanie kary dyskwalifikacji (poza zawodnikiem) wobec pozostałych podmiotów określonych w § 1 takich jak: trenerzy, instruktorzy, sędziowie i działacze szachowi klubów i innych organizacji działających w imieniu PZSzach, polega na zakazie:
  - a) kierowania drużyną lub zawodnikiem podczas rozgrywek,
  - b) pełnienia roli kierownika ekipy, organizatora turnieju, sędziego zawodów i trenera ekipy,
  - c) pełnienia innych funkcji związanych z działalnością szachową.
4. Po złożeniu przez zawodnika wniosku o zmianę barw klubowych na piśmie, zarząd klubu lub sekcji nie może przeciw niemu wszcząć postępowania dyscyplinarnego. W wypadku dopuszczenia się przez tego zawodnika przewinienia dyscyplinarnego, o ukaraniu decyduje organ drugiej instancji, który orzeka jako pierwsza instancja.
5. Karę wykluczenia ze Związku można orzec w przypadku rażącego naruszenia statutu, regulaminów i uchwał PZSzach.
6. Karze podlega prowadzenie rozgrywek sportowych z klubem lub zawodnikiem wykluczonym z PZSzach.

7. Karę uważa się za odbytą po upływie okresu, na jaki została orzeczona lub po upływie okresu, na jaki zawieszono jej wykonanie.
8. W przypadku popełnienia przez ukaranego wykroczenia dyscyplinarnego w czasie zawieszenia kary, zawieszenie uważa się za niebyłe, a organ dyscyplinarny, określając winę obwinionego, wydaje orzeczenie co do łącznej kary za oba wykroczenia. Orzeczona kara nie może być niższa niż kara będąca dotychczas w zawieszeniu i podlega wykonaniu w całości.

§ 10

1. W rozgrywkach drużynowych kluby odpowiadają solidarnie za kary pieniężne nałożone na ich zawodników oraz członków drużyny nie będących zawodnikami (kapitan, kierownik, etc.).
2. W rozgrywkach indywidualnych kluby odpowiadają solidarnie za członków klubu w przypadku udzielenia im delegacji do udziału lub sprawowania funkcji w danym turnieju.
3. Kary pieniężne nakłada się w wysokości od 1 do 5 składek rocznych płaconych przez kluby do PZSzach na osoby fizyczne oraz od 3 do 10 składek rocznych na kluby.

PODSTAWOWE PRZEWINIENIA DYSCYPLINARNE I WYMIAR KAR

§ 11

1. Zawodnik grający w turniejach indywidualnych podlega następującym karom:
  - a) niesportowe zachowanie się na sali gry lub w innych miejscach związanych z zawodami - nagana lub dyskwalifikacja do 12 miesięcy,
  - b) niezastosowanie się do poleceń sędziego lub innej osoby uprawnionej do wydawania poleceń związanych z zawodami - nagana lub dyskwalifikacja do 12 miesięcy,
  - c) znieważenie sędziego lub innych osób funkcyjnych - dyskwalifikacja do 3 lat,
  - d) uzgodnienie lub próba uzgodnienia wyniku partii lub meczu, bezpłatna lub za dodatkowe korzyści – dyskwalifikacja do 3 lat,
  - e) rozmyślne przegranie partii lub meczu – dyskwalifikacja od 6 miesięcy do 3 lat,
  - f) korzystanie w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego – dyskwalifikacja od 6 miesięcy do dożywotniej dyskwalifikacji,
  - g) wycofanie się z turnieju bez powiadomienia sędziego lub organizatora - nagana lub dyskwalifikacja do 12 miesięcy,

- h) naruszenie porządku publicznego, zażywanie środków odurzających - dyskwalifikacja od 6 miesięcy do kary dożywotniej dyskwalifikacji,
- i) zawodnik występujący pod innym nazwiskiem - dyskwalifikacja do 2 lat,
- j) zawodnik w okresie zawieszenia lub dyskwalifikacji - kolejna dyskwalifikacja do 2 lat,
- k) zawodnik w stanie wskazującym na spożycie alkoholu - dyskwalifikacja do 2 lat.
- l) zawodnik, który popełnił przewinienie dyscyplinarne i został usunięty przez sędziego z turnieju jest automatycznie zawieszony i nie może uczestniczyć w turniejach drużynowych i indywidualnych do czasu wydania prawomocnego orzeczenia przez właściwy organ dyscyplinarny. Okres zawieszenia wlicza się do orzeczonej kary.

2. Ponadto, jeśli w rozgrywkach drużynowych gra:

- a) zawodnik nieuprawniony, karze podlegają:
  - zawodnik - dyskwalifikacja do 12 miesięcy,
  - kapitan - dyskwalifikacja do 6 miesięcy,
  - klub - grzywna w wysokości 3 składek rocznych.
- b) zawodnik występujący pod innym nazwiskiem, karze podlegają także:
  - kapitan - dyskwalifikacja do 3 lat,
  - klub - grzywna w wysokości 6 składek rocznych.
- c) zawodnik w okresie zawieszenia lub dyskwalifikacji, karze podlegają także:
  - kapitan - dyskwalifikacja do 3 lat,
  - klub - grzywna w wysokości 6 składek rocznych.
- d) zawodnik w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, karze podlegają także:
  - kapitan - dyskwalifikacja do 1 roku,
  - trener lub kierownik ekipy - dyskwalifikacja do 1 roku.

3. Odpowiedzialność osób piastujących różne funkcje:

- a) zaniedbanie formalnych funkcji kapitana drużyny - od nagany do 6 miesięcy dyskwalifikacji,
- b) uczestnictwo w uzgadnianiu wyników gry - od 12 miesięcy dyskwalifikacji,
- c) pełnienie funkcji w stanie nietrzeźwym - od 12 miesięcy dyskwalifikacji do dożywotniego zakazu pełnienia funkcji,
- d) zaniedbanie obowiązków sędziego - od 6 miesięcy zawieszenia praw sędziowskich,
- e) stronnictwo w wydawaniu decyzji sędziowskich - od 12 miesięcy zawieszenia praw sędziowskich,
- f) fałszowanie wyników zawodów - od 2 lat do dożywotniej dyskwalifikacji,

- g) zaniechywanie obowiązków lub stronniczość w podejmowaniu decyzji – od nagany do 12 miesięcy dyskwalifikacji lub zawieszenia w funkcji,
  - h) naganne zachowanie się podczas zawodów lub w czasie reprezentowania Związku w spotkaniach oficjalnych - od nagany do dożywotniej dyskwalifikacji.
4. Każda kara dyscyplinarna może być zastosowana wobec klubów w przypadku opuszczenia sali gry przez drużynę na znak protestu lub odmowy dalszego rozgrywania meczu.
  5. Za spowodowanie zagrożenia dla życia i zdrowia innych uczestników na sali turniejowej lub w miejscu zakwaterowania mogą być ukarani dożywotnią dyskwalifikacją organizatorzy, zawodnicy, sędziowie i działacze.
  6. Ponowne popełnienie tego samego wykroczenia przez ten sam klub lub zawodnika pozwala stosować wyższe kary od powyższych do dożywotniej dyskwalifikacji lub wykluczenia z PZSzach.

§ 12

Przewinienia wymienione w § 11 traktuje się jako podstawowe. Wszelkie inne, uznane przez organ dyscyplinarny za naganne, podlegają orzecznictwu według uznania w proporcjach do wymienionych powyżej.

§ 13

W postępowaniu dyscyplinarnym PZSzach obowiązuje zasada dwuinstancyjności.

POSTĘPOWANIE DISCYPLINARNE

§ 14

1. Postępowanie dyscyplinarne powinno być przeprowadzone w ciągu 1 miesiąca od daty złożenia wniosku lub uzyskania informacji o popełnieniu przewinienia. Brak decyzji w oznaczonym czasie automatycznie umarza postępowanie, a w przypadku osób zawieszonych anuluje stan zawieszenia.
2. W przypadku postępowania zawilego, wymagającego dłuższego okresu, organ dyscyplinarny zwraca się do prezesa PZSzach o przedłużenie czasu prowadzonego postępowania.
3. Prezes PZSzach może przedłużyć czas prowadzenia postępowania dyscyplinarnego do 2 miesięcy.
4. Postępowanie odwoławcze II instancji należy przeprowadzić w każdej sprawie w ciągu trzech miesięcy od daty złożenia wniosku.

§ 15

1. Stronami w postępowaniu dyscyplinarnym są:
  - a) wnioskodawca,
  - b) obwiniony.
2. Obwinionym jest osoba, przeciwko której złożono wniosek o ukaranie.
3. Obwiniony może mieć obrońcę, którym może być tylko osoba fizyczna, będąca aktywnym uczestnikiem życia szachowego w Polsce, wybrana przez obwinionego, godna zaufania i dopuszczona przez przewodniczącego organu orzekającego do czynności obrończych.
4. Wnioskodawcą jest osoba składająca wniosek o ukaranie.
5. Wnioski o ukaranie mogą składać członkowie PZSzach lub inna osoba prawna bądź fizyczna występująca w sprawach stanowiących statutową działalność PZSzach.

§ 16

Postępowanie dyscyplinarne powinno być prowadzone zgodnie z zasadą jawności dla obu stron postępowania. Zasada ta nie dotyczy narady i głosowania nad orzeczeniem. Dopuszcza się niejawne posiedzenia z ważnych względów, o czym decyduje przewodniczący organu dyscyplinarnego. Powód wyłączenia jawności musi być podany stronom do wiadomości.

§ 17

1. Postępowanie dyscyplinarne wszczyna się niezwłocznie po uzyskaniu materiałów uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia oraz po sprawdzeniu pod względem formalnym i merytorycznym złożonego wniosku.
2. Postanowienie z uzasadnieniem o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania wydaje przewodniczący organu dyscyplinarnego i doręcza stronom.
3. Jeżeli zachodzą uzasadnione wątpliwości co do bezstronności członka organu dyscyplinarnego, powinien on wyłączyć się od rozpatrywania sprawy.
4. Każdy członek organu dyscyplinarnego zobowiązany jest do bezstronnej oceny faktów i dowodów oraz zachowania tajemnicy przebiegu postępowania oraz narady i głosowania nad orzeczeniem.
5. Członkowie organów dyscyplinarnych nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej w związku z uczestnictwem i działalnością w tych organach.
6. W toku postępowania każda ze stron ma prawo do czynnego udziału w postępowaniu, w tym do składania wyjaśnień i wniosków oraz oświadczeń co do stwierdzeń strony przeciwnej.
7. Na żądanie organu dyscyplinarnego strony obowiązane są przedstawiać dowody i udzielać pisemnych odpowiedzi organom dyscyplinarnym. W przypadku niewykonywania lub opieszałego wykonywania tych obowiązków

organ dyscyplinarny może nałożyć karę z katalogu kar określonych w niniejszym Regulaminie.

8. Dowodem w sprawie może być wszystko, co nie jest sprzeczne z prawem i może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy. W szczególności dowodem mogą być: zeznania świadków i stron, dokumenty, opinie, w tym protokoły zeznań lub wyjaśnień, sporządzone w toku prowadzonego postępowania lub sporządzone wcześniej i załączone do wniosku.
9. Przewodniczący Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach i przewodniczący zespołu orzekającego powołanego przez organy wymienione w § 5 ust. 2 i 3 ustala termin posiedzenia, zawiadamia zainteresowane strony pisemnie o przysługującym im prawie udziału w posiedzeniu. Strony powinny być zawiadomione na co najmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem rozprawy.
10. Jeżeli strona była prawidłowo powiadomiona o terminie posiedzenia, jej nieobecność nie stoi na przeszkodzie w rozpoznaniu sprawy i wydaniu orzeczenia.
11. Dopuszcza się prowadzenie postępowania drogą elektroniczną lub przy użyciu innych środków komunikacji dwustronnej. Zeznania i wyjaśnienia świadków zdarzenia, stron oraz inne dokumenty mogą być składane w formie poczty elektronicznej. Do autoryzacji tych dokumentów wystarczy potwierdzenie tożsamości osoby składającej wyjaśnienia.

ROZPRAWA

§ 18

1. Rozprawą dyscyplinarną kieruje przewodniczący posiedzenia.
2. Rozprawa dyscyplinarna rozpoczyna się od przedstawienia zarzutów obwinionemu.
3. Po przedstawieniu zarzutów przewodniczący zapytuje obwinionego, czy przyznaje się do zarzucanego mu czynu i jakie wyjaśnienia chce złożyć.
4. Po wysłuchaniu wyjaśnień obwinionego przesłuchuje się świadków oraz odczytuje istotne dla sprawy dokumenty.
5. O powołaniu świadków decyduje przewodniczący zespołu - jeżeli zgłoszeni zostali przed rozpoczęciem rozprawy, natomiast zespół orzekający - o ile zgłoszono ich w trakcie rozprawy.
6. Każdego świadka przesłuchuje się pod nieobecność świadków, będących jeszcze przed złożeniem zeznań.
7. Po zamknięciu przewodu dyscyplinarnego przewodniczący udziela głosu obwinionemu w celu ustosunkowania się do przeprowadzonych dowodów, a następnie członkowie zespołu odbywają tajną naradę i wydają orzeczenie. Orzeczenie zapada większością głosów. Żaden z członków nie może wstrzymać się od głosu. Jeżeli jeden z członków organu orzekającego został przegłosowany, przy swoim podpisie może zaznaczyć „Zdanie odrębne” lub

„Cum votum separatum”, dołączając uzasadnienie do protokołu, które jest tajne dla stron.

8. Członkowie organu dyscyplinarnego zobowiązani są do zachowania tajemnicy narady.
9. Dopuszcza się prowadzenie rozprawy drogą elektroniczną lub przy użyciu innych środków komunikacji dwustronnej. W tym przypadku wyznacza się stronom termin i miejsce zapoznania się z materiałami postępowania. Wyznacza się stronom siedmiodniowy termin złożenia ostatecznych oświadczeń. Niewykonanie tych czynności przez strony nie wstrzymuje dalszej procedury. Naradę zespołu i głosowanie członków organu dyscyplinarnego zarządza się drogą elektroniczną po zapoznaniu się z całością materiałów przez członków organu dyscyplinarnego.

§ 19

1. Z przebiegu rozprawy sporządza się protokół.
2. Protokół sporządza sekretarz posiedzenia, który jest wyznaczony przez przewodniczącego.
3. Protokół podpisuje przewodniczący oraz osoba sporządzająca go.

ORZECZENIA

§ 20

1. Po zakończeniu narady przewodniczący ogłasza stronom sentencję orzeczenia, podając jednocześnie ustne uzasadnienie oraz tryb i termin odwołania od orzeczenia.
2. Sentencja orzeczenia powinna zawierać:
  - a. oznaczenie zespołu orzekającego, który je wydał, z podaniem imienia i nazwiska przewodniczącego oraz członków,
  - b. datę i miejsce wydania orzeczenia,
  - c. imię i nazwisko obwinionego oraz jego przynależności do organizacji sportowej,
  - d. określenie czynu zarzucanego obwinionemu,
  - e. orzeczenie o winie i karze (z podaniem podstawy skazania) lub uniewinnieniu.
3. Na żądanie obwinionego orzeczenie wraz z pisemnym uzasadnieniem doręcza się w terminie późniejszym do 21 dni.
4. Nieobecność stron nie wstrzymuje ogłoszenia orzeczenia.
5. Dopuszcza się zapoznanie stron z orzeczeniem, przesyłając je w formie elektronicznej i - na wniosek jednej ze stron - listem poleconym.

§ 21

1. Dyscyplinarny organ orzekający może:

- a) umorzyć postępowanie, jeżeli nie zebrano dostatecznych dowodów, że popełnione zostało przewinienie dyscyplinarne,
- b) odstąpić od wymierzenia kary, gdy przemawiają za tym istotne okoliczności łagodzące lub względy natury wychowawczej.

2. W obu wyżej wymienionych przypadkach organ dyscyplinarny wydaje postanowienie z uzasadnieniem, którego odpis przesyła stronom.

ŚRODKI ODWOŁAWCZE I POSTĘPOWANIE ODWOŁAWCZE

§ 22

1. Od orzeczenia organu dyscyplinarnego I instancji stronom przysługuje odwołanie do organu dyscyplinarnego II instancji.
2. Odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem organu, który wydał orzeczenie w terminie zawitym 14 dni, licząc od dnia następnego po dniu ogłoszenia orzeczenia, a jeśli obwiniony nie był obecny na posiedzeniu organu dyscyplinarnego, po dniu doręczenia odpisu orzeczenia.
3. Orzeczenie niezaskarżone w terminie jest prawomocne.
4. O dotrzymaniu terminu odwołania decyduje data stempla pocztowego lub adnotacje organu PZSzach, do którego odwołanie doręczono.
5. Organ dyscyplinarny I instancji po zapoznaniu się z odwołaniem, jeżeli uzna, że zasługuje ono na uwzględnienie, wydaje nowe orzeczenie (w I instancji), zawiadamiając o tym strony. W przeciwnym wypadku akta sprawy wraz z odwołaniem w terminie 7 dni przesyła do organu dyscyplinarnego II instancji.

§ 23

1. Od orzeczonej kary dożywotniej dyskwalifikacji lub wykluczenia z PZSzach ukaranemu służy prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia Delegatów PZSzach.
2. Odwołanie należy złożyć do zarządu PZSzach w terminie 30 dni od daty wydania orzeczenia o ukaraniu przez organ dyscyplinarny.

§ 24

1. Organ dyscyplinarny II instancji, rozpoznając odwołanie, może:
  - a) zatwierdzić zaskarżone orzeczenie,
  - b) uchylić w całości lub w części zaskarżone orzeczenie,
  - c) uchylić zaskarżone orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia.
2. Organ dyscyplinarny II instancji może z urzędu w trybie nadzoru zmienić orzeczenie I instancji lub przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia, jeżeli uzna, że jest ono sprzeczne z przepisami niniejszego Regulaminu.

§ 25

Rozpoznając sprawę przekazaną do ponownego rozpatrzenia, organ dyscyplinarny I instancji związany jest wskazówkami zawartymi w orzeczeniu II instancji.

§ 26

1. Organ dyscyplinarny II instancji rozpoznaje sprawę na podstawie materiału dowodowego zebranego w I instancji.
2. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie postępowania uzupełniającego przez organ dyscyplinarny II instancji.

§ 27

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji są prawomocne.

PRZEDAWNIE NIE I ZATARCIE KARY

§ 28

Przedawnienie orzekania następuje po upływie 2 lat od daty popełnienia przewinienia dyscyplinarnego oraz 1 roku od daty otrzymania wniosku na piśmie lub informacji o popełnieniu przewinienia, potwierdzonej przez właściwy organ dyscyplinarny.

§ 29

1. Organa dyscyplinarne zobowiązane są prowadzić ewidencję orzeczonych kar.
2. Po upływie dwóch lat, licząc od daty odbycia kary, na wniosek ukaranego kara zostaje wykreślona z ewidencji kar przez organ, który orzekł karę.
3. Organa dyscyplinarne są zobowiązane do powiadamiania zarządu PZSzach na piśmie o nałożeniu kar dyscyplinarnych na trenerów, zawodników kadry narodowej i biorących udział w rozgrywkach I i II ligi oraz sędziów klas centralnych.
4. Akta spraw dyscyplinarnych przechowuje się w archiwach wojewódzkich związków szachowych i Polskim Związku Szachowym przez okres 5 lat, po którym to terminie podlegają zniszczeniu.

OPŁATY

§ 30

1. Wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego są przyjmowane bezpłatnie.
2. Odwołania od orzeczeń I instancji orzekającej będą przyjmowane po wpłaceniu na rzecz właściwego wojewódzkiego związku szachowego lub PZSzach kaucji pieniężnej w wysokości:
  - a) od klubów biorących udział w rozgrywkach wojewódzkich lub rozgrywkach centralnych PZSzach kwotą równą dwóm składkom rocznym płaconym do PZSzach,
  - b) od osób fizycznych i pozostałych klubów kwotą równą jednej składce rocznej płaconej przez kluby do PZSzach.
3. Do odwołania strona załącza kserokopię dowodu wpłaty kaucji.
4. Kaucja podlega zwrotowi, jeżeli II instancja odwołanie rozpatrzy pozytywnie.
5. W przypadku utrzymania w mocy orzeczenia organu dyscyplinarnego z I instancji kaucję należy zaksięgować po stronie przychodów wojewódzkiego związku szachowego lub PZSzach.

PRZEPISY KOŃCOWE

§ 31

Prawo interpretacji postanowień niniejszego Regulaminu przysługuje zarządowi Polskiego Związku Szachowego.

§ 32

Tracą moc dotychczas obowiązujące regulaminy i przepisy dyscyplinarne.

§ 33

W sprawach nieuregulowanych niniejszym Regulaminem zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa, w szczególności przepisy karne Ustawy o sporcie z dnia 25 czerwca 2010 r. (Dz.U. 2010 nr 127 poz. 857).

§ 34

Niniejszy Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia przez Walne Zgromadzenie Delegatów Polskiego Związku Szachowego.